Ankenævnet for Forsikring

915/13

Den 6. maj 2013 blev i sag nr. 83.541:

xxxxx xx xxxxxx
xxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxxxx

mod

Sampension KP
Livsforsikring A/S
Tuborg Havnevej 14
2900 Hellerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har en arbejdsmarkedspensionsordning i Sampension KP Livsforsikring A/S. Hun klager over, at selskabet har anvendt arbejdsgiverens samlede pensionsbidrag til finansiering af den akkumulerede gruppelivspræmie for perioden 1/3 2000 til 31/12 2010.

Selskabet har efter forelæggelsen for nævnet korrigeret opgørelsen af gruppelivspræmien i den nævnte periode, således at et beløb på 7.887,84 kr. med virkning fra marts 2011 vil blive opskrevet på det opsparede pensionsdepot, men har i øvrigt fastholdt at være berettiget til at anvende pensionsbidragene i prioriteret rækkefølge med den obligatoriske gruppelivsforsikring som første prioritet, som anført i regulativets § 5.

Klageren har over for nævnet i klageskema underskrevet den 2/11 2012 krævet, at selskabet bliver pålagt at overføre noget af det indbetalte beløb til en pensionsordning og har til støtte herfor anført:

> "I starten af 2011 blev det opdaget, at jeg havde krav på pension fra min arbejdsgiver …. Efterregulering for perioden 2000-2010 blev beregnet til ca. kr. 30.000 som blev indbetalt til Sampension. Efterfølgende ville jeg kontrollere min pensionssaldo og opdagede til min store forskrækkelse, at der næsten ingen penge henstod på min pensionssaldo. Jeg har klaget til Sampension med negativt svar til følge (se vedlagte kopier).
>
> Min klage består af nedennævnte 4 punkter:

2. 83.541

1) Sampension mener, at de har haft en risiko i perioden 2000-2010 - hvor de reelt set ikke har kendt mig - det forstår jeg simpelthen ikke.

2) Hvorfor blev jeg ikke orienteret om, at hele efterbetalingsbeløbet ville gå til en gruppelivsdækning - hvis jeg var blevet oplyst om dette, havde jeg nok valgt en anden pensionsløsning.

3) Det er ikke mig som har begået en fejl - alligevel 'stjæler' Sampension hele det indbetalte beløb på ca. kr. 30.000.

4) Hvorfor skal jeg betale fuld gruppelivspræmie, når jeg maks. har arbejdet et sted ml. 0-50 timer månedligt."

Selskabet har over for nævnet i brev af 5/12 2012 fastholdt sin afgørelse, idet selskabet samtidig har korrigeret en fejl ved den tidligere beregning, således at der med virkning fra marts 2011 tilgår 7.887,84 kr. til klagerens opsparingsdækning og således, at der fra samme tidspunkt sker opskrivning af hendes opsparede pensionsdepot. Til støtte for opgørelsens resultat har selskabet bl.a. anført:

"Sampension pension bemærker dernæst, at klager siden marts 2000 har været omfattet af de obligatoriske risikodækninger, som er en del af den overenskomstbaserede pensionsordning, der udspringer af hendes ansættelsesforhold ved … (og senere tillige ved …).

Disse obligatoriske risikodækninger er forsikringsteknisk oprettet dels som gruppelivsforsikring (fx dødsfaldssum og sum ved visse kritiske sygdomme) og dels som individuelt tariferet dækning (fx den præmiefritagelsesret, der er en integreret del af opsparingsdækningerne).

Sampension henleder for en god orden skyld nævnets opmærksomhed på, at det er vores principielle opfattelse, at vi er berettiget til at afregne risikopræmier for såvel gruppelivsforsikringen som for de øvrige risikodækninger for perioden forud for 2011. Vi har dog af praktiske årsager afstået fra at opkræve risikopræmier hidrørende fra dækninger, der ikke er tegnet som gruppelivsforsikring, hvorfor den konkrete tvist indbragt for ankenævnet alene omhandler gruppelivspræmier for perioden indtil 2011.

Med disse bemærkninger gør Sampension gældende at være beføjet til at lade en del af klagers pensionsbidrag for perioden 1. marts 2000 til 31. december 2010 medgå til finansiering af gruppelivsforsikringen. Til støtte herfor anføres følgende:

- De løn- og ansættelsesvilkår, som er gældende for klagers ansættelsesforhold ved … og …, følger bl.a. af Fællesoverenskomst mellem Finansministeriet og Offentligt Ansattes Organisationer - Det Statslige Område (0A0-fællesoverenskomsten). Det er heri bestemt af de forhandlingsberettigede overenskomstparter, at klager som led i de nævnte ansættelsesforhold obligatorisk omfattes af en arbejdsmarkedspensionsordning i Sampension.

- Det nærmere indhold af pensionsordningen er aftalt mellem de relevante parter, herunder bl.a. Offentligt Ansattes Organisationer - Det Statslige Område og Sampension, og er efterfølgende udmøntet i pensionsregulativerne.

- I henhold til det fra arbejdsgiveren oplyste følger det af OAO-fællesoverenskomsten, at klager har været berettiget og forpligtet til indbetaling af pensionsbidrag til pensionsordningen i Sampension siden 1. marts 2000.

- Det fremgår endvidere af overenskomsten, at pensionsbidraget indbetales af ansættelsesmyndigheden til Sampension. Arbejdsgiveren misligholder denne overenskomstmæssige forpligtigelse, idet pensionsbidraget for perioden 1. marts 2000 til 31. december 2010 først indbetales i marts 2011.

- Ved Højesterets domme af 24. maj 2011 (gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen som U.2011.2273/2H) pålagde Højesteret et forsikringsselskab at dække personer, som først blev meldt ind i ordningen efter, at skaden var sket. Sagerne er sammenlignelige med nærværende sag, idet de angik den obligatoriske invalideforsikringsdel under nogle personforsikringsordninger aftalt som led i kollektive overenskomster på det offentlige arbejdsmarked, hvor arbejdsgiveren indbetalte præmien for sent.

- Den praksis, som dermed bliver en følge af U.2011.2273/2H - og som i øvrigt er identisk med udgangspunktet for en mangeårig praksis i Sampension - må nødvendigvis forudsætte, at der også betales for forsikringsrisikoen fra det tidspunkt, hvor overenskomsten definerer, at optagelse rettelig burde være sket.

- Det er ikke muligt - under iagttagelse af fx de offentligretlige regler om rimelighed - at afdække risikoen i perioder, hvor arbejdsgiveren fejlagtigt undlader at indbetale pensionsbidrag, medmindre der samtidig er adgang til efterfølgende at opkræve betaling for den herved påtagne forsikringsrisiko.

- Det forekommer generelt set som en uacceptabel retstilstand, såfremt selskabet på den ene side skulle være afskåret fra at opkræve risikopræmier for tiden forud for arbejdsgiverens for sene indbetaling af pensionsbidrag, når der samtidig på den anden side er en forpligtigelse til for selskabet at dække skader, som opstår i den pågældende periode.

- Sampensions oprettelse af obligatoriske risikodækninger og anvendelsen af det indbetalte pensionsbidrag er sket i overensstemmelse med den procedure, som er fastlagt i pensionsregulativet, jf. navnlig § 5 i pensionsregulativ gældende fra 1. april 1990, og som er godkendt af de relevante faglige organisationer, jf. § 13 i samme pensionsregulativ.

- Opkrævningen af gruppelivspræmie for perioden indtil 2011 er heller ikke i øvrigt i strid med vilkår i grundlaget for klagers pensionsordning. Der er således basalt set alene tale om, at klagers pensionsbidrag reduceres med den gruppelivspræmie, som har været gældende for perioden 1. marts 2000 til 31. december 2010, og som altså dermed som udgangspunkt også ville være blevet opkrævet ved en rettidig indmeldelse af [klager].

- Klagers optagelse i pensionsordningen i Sampension - og herunder oprettelsen af de obligatoriske risikodækninger - udgør som nævnt en pligtmæssig del af de løn- og ansættelsesvilkår, som er fastsat af de overenskomstbærende parter i form af Finansministeriet og Offentligt Ansattes Organisationer - Det Statslige Område. At arbejdsgiveren, … ikke overholder overenskomstens bestemmelser om indbetaling af pensionsbidrag medfører ikke, at hverken [klager] eller hendes arbejdsgiver opnår ret til at vælge anden pensionsløsning."

4. 83.541

Nævnet har fået forelagt højesteretsdommen optrykt i UfR 2011.2273.

Gruppelivspræmien for perioden udgør ifølge selskabet 19.903 kr.

Af pensionsregulativ fra april 1990 fremgår bl.a.:

"**§ 3 Præmien**
Præmien til pensionsordningen fastsættes af parterne, jf. §1, og indbetales af arbejdsgiveren, så længe medarbejderen er ansat i den pensionsberettigende stilling.

En del af præmien anvendes til gruppelivsforsikringen.

Medarbejderen kan forhøje egetbidraget til pensionsordningen med 1%, 2% eller 3% af den pensionsgivende løn.
…
§ 5 Pensionsydelser
Pensionsordningens formål er at sikre medarbejderen og dennes efterladte økonomisk ved lønbortfald på grund af erhvervsevnetab, død eller alderspensionering.

Pensionsordningen er sammensat af obligatoriske og valgfrie pensionsydelser. De valgfrie pensionsydelser kan medarbejderen selv bestemme inden for de givne rammer. De obligatoriske pensionsydelser indgår i pensionsordningen i den rækkefølge, som er nævnt nedenfor og i det omfang, der er præmie til det.

Ydelsernes størrelse fremgår af forsikringsoversigten jf. §10. For timelønnede er ydelserne foreløbige jf. bestemmelserne om gennemsnitspræmie nedenfor. Betingelserne for udbetaling fremgår af §6 (erhvervsevnetab), §7 (død) og §8 (alderspensionering) .

1. Gruppelivsforsikring. (obligatorisk)
Engangsbeløb, der udbetales ved varigt erhvervsevnetab og ved død.
Beløbsstørrelserne aftales år for år mellem StK og KP.

2. Børnepension. (obligatorisk)
Udgør 10% af pensionsgivende løn til hvert af medarbejderens børn under 21 år ved medarbejderens erhvervsevnetab, død og alderspensionering (67 år).

3. Alderssum. (obligatorisk)
Engangsbeløb, som højst kan udgøre 50% af den pensionsgivende årsløn.
Indtræder medarbejderen efter 60 års-fødselsdagen, indeholder pensionsordningen ikke alderssum.

4. Alderspension. (består af en obligatorisk og en valgfri del)
Den obligatoriske del skal være på 30% af den pensionsgivende løn.

Der er ingen øvre grænse for den valgfri del.
…
§ 13 Ikrafttrædelses- og godkendelsesbestemmelser
Dette pensionsregulativ, som gælder fra 1.4.1990, er godkendt af Statsansattes Kartel og Finansministeriet. Pensionsregulativet kan kun ændres med parternes godkendelse."

5. 83.541

Nævnet udtaler:
På baggrund af højesteretsdommen nævnt ovenfor finder nævnet, at selskabet ville have været forpligtet til at udbetale ydelser, såfremt klageren havde fået en i øvrigt dækningsberettigende skade efter optagelsen i ordningen i marts 2000. At arbejdsgiveren fejlagtigt ikke indbetaler før i 2011, friholder ikke selskabet for ansvar i henhold til pensionsordningen. Omvendt må derfor gælde, at selskabet er berettiget til at opkræve risikopræmier for tiden forud for arbejdsgiverens for sene indbetaling, i det omfang disse ikke er forældet.

Nævnet finder herefter, at selskabet har været berettiget til at lade en del af klagerens pensionsbidrag medgå til finansiering af gruppelivsforsikringen i overensstemmelse med prioritetsrækkefølgen i pensionsregulativet.

Med det anførte forbehold vedrørende forældelse

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Henning Jønsson